

II. C. 41

1926



JOHS. RØDVIK:

DEN HELLIGAANDS FYLDE
OG
DEN HELLIGAANDS DAAB

DANSK BAPTIST-FORLAG - SÆBY

Den Helligaands Fylde

og

Den Helligaands Daab

Af Johs. Rødvig

Dansk Baptist-Forlag - Sæby
S. M. Olsens Bogtrykkeri - Holbæk

For henved en halv Snes Aar siden blev jeg stærkt tilskyndet til at give mig i Lag med de to aandelige Spørgsmaal, som jeg skal forsøge at sige noget om. Jeg har siden med megen Glæde og Interesse atter og atter læst de Afsnit i Bibelen, hvor der tales om disse Ting, og jeg har læst, hvad jeg har kunnet faa fat paa af Bøger og Afhandlinger, som har beskæftiget sig med disse Emner.

I særlig Taknemlighedsgæld staar jeg til to af Englands betydeligste Baptistprædikanter, Dr. John Mac Laren og i Særdeleshed til Dr. Campbell Morgan, hvis Bog »The Spirit of God« har været mig til megen Hjælp. Det har glædet mig at se samme Opfattelse af de foreliggende Emner, som jeg er kommet til, gjort gældende foruden af de forannævnte tillige af Missions-skoleforstander Øje og til Dels af Prof. Hallesby i Oslo. (Se hans Bog »Aand og Liv«). Naar

den norske Professor saavel som vor egen Pastor Skovgaard-Petersen ikke naar nogen egentlig Klarhed af denne Side af den Helligaands Gerning, saa har det aabenbart sin Grund i, at de af Hensyn til deres Barnedaabslære paa Forhaand er bundet i deres Standpunkt. Saa længe man skal have Bibelens og helst tillige Livets Godkendelse af, at Helligaandens genfødende Værk sker med et spædt Barn, naar det døbes med Vand, saa længe bliver det haabløst at finde en Løsning, som Bibelen og frelste Menneskers Erfaring siger god for.

Jeg skal i det efterfølgende gøre mig Umage for, saa nøje som det er mig muligt, at holde mig til det ny Testaments Maade at sige, hvad den Helligaands Fylde og den Helligaands Daab er. Det, de to Udtryk staar for i Guds Ord og i de første Kristnes Oplevelse, det er de den Dag i Dag.

Den Helligaands Fylde.

Det er ikke noget større Antal Steder, vor Bibel gør Brug af dette Ord, end at vi kan overkomme at finde samtlige Steder og gøre Rede for, hvad der staar.

Der tales om den Helligaands Fylde fire Gange før Pinsedagen. Om Elisabeth staar der (Luk. 1, 41.), at hun, da Jesu Moder hilste hende, blev fyldt med den Helligaand. Det samme siges om hendes Mand (V. 67), da han atter fik Mælet. I begge Tilfælde udbryder de i en profetisk Lovsang. Disse to Tilfælde ligner den Maade, paa hvilken den Helligaand under hele den gamle Pagt virkede gennem Mennesker. Helligaanden kom besøgsvis paa Jorden, ifører sig et Menneske, bruger det til en bestemt Gerning, og naar denne Gerning var udført, var der ikke mere Kraft i det Menneske end før.

Saa staar der (Luk. 1, 15.) om Døberen: Han skal fyldes med den Helligaand alt fra Moders Liv. Heri har Johannes en Undtagelsesstilling. Hvad alle andre Mennesker ved Kamp, Tro og Hengivelse til Gud maa vinde, det faar Johannes i Fødselsgave.

Om Jesus hedder det (Luk. 4, 1.): Jesus vendte tilbage fra Jordan, fuld af den Helligaand, og blev af Aanden ført ud i Ørkenen. Jesus staar alene for sig i alle Ting. Han alene »fik Aanden uden Maal«. Billedet er dejligt.

Han kom fra sin Daab, fyldt af den Helligaand og blev derefter ført af Aanden.

Efter Pinsedagen tales der om den Helligaands Fylde adskillige Gange. Paa tre af disse Steder siges der, *at det at frelses og at fyldes med den Helligaand hører sammen og følges ad.*

Ap. G. 2, 1.-4. Under Behandlingen af det næste Emne, den Helligaands Daab, skal jeg komme nærmere ind paa en Begrundelse af, at disse 120 Mennesker, som oplevede Pinseunderet, at de paa Pinsedag i Virkeligheden først oplever Frelsen, saadan som ethvert Menneske *under den ny Pagt* siden er bleven frelst ved Troen paa Kristi fuldbragte Forsoningsværk. Pinsedag blev de genfødte Mennesker; deres korsfæstede, opstandne og herliggjorte Frelser førtes da af den Helligaand ind i deres Hjerter for at leve sit Jesusliv i dem og igennem dem. Det var jo netop dette, at Helligaandens Komme muliggjorde, det var deri, Pinseunderet bestod.

Ap. G. 9, 17. »Saul, Broder! Herren har sendt mig«, siger Ananias, da han i Judas' Hus stod overfor Saulus, »den Jesus, der viste sig for dig paa Vejen, ad hvilken du kom, for at du skal blive seende igen og fyldes med den Helligaand«.

Det er næppe muligt for nogen at sige nøjagtigt, i hvilket Øjeblik Saulus blev frelst. Meget taler for, at Ananias' Komme førte til det egentlige Gennembrud. Det hørte i alt Fald med til hans allertidligste aandelige Oplevelse at blive fyldt med den Helligaand.

Ap. G. 11, 14–18. Peter gør overfor Menigheden i Jerusalem Rede for, hvad der nylig er sket i Kæsarea. Og Peter siger kort og godt: Da de troede paa den Herre Jesus Kristus, saa gav Gud dem lige Gave med os; da faldt den Helligaand paa dem ligesom paa os i Begyndelsen. Da disse Mennesker fra deres Side opfyldte Frelsesbetingelserne, det vil sige, da de troede paa den Herre Jesus Kristus, oplevede de det samme, som var hændet de 120 Pinsedag.

Saa fortælles der to Steder, at *Helligaandens Fylde bliver givet som en særlig Udrustning til en bestemt Gerning.*

Ap. G. 4, 8–12. Peter og Johannes stod for første Gang overfor Raadet og maatte gøre Regnskab for, hvad de i Jesu Navn havde gjort. Jesus havde lovet dem, at det netop under saadanne Forhold skulde blive givet dem i den samme Stund, hvad de skulde sige. Men da det

kommer til Stykket, giver Jesus sine Vidner mere, end han havde lovet. Peter var jo forud bleven fyldt med den Helligaand. Her modtager han en særlig Aandsfylde til denne bestemte Gerning. Og det er forresten ogsaa nok at mærke paa den Bekendelse, han aflægger.

Ap. G. 13, 6–11. For at udtale Guds Domfældelse over Barjesus bliver Paulus fyldt med den Helligaand.

Af to andre Steder fremgaar det, at *de, der skal tjene Gud, maa være fyldt med den Helligaand.*

Ap. G. 6, 3. Ja, det hørte med til hver af de 7 Mænds Kvalifikationer. Og tænk saa engang paa, hvad de skulde bestille. Det krævedes der Mænd til, som var fulde af Aand og Visdom; hvor dog dette Sted fremhæver Nødvendigheden af den samme Udrustning til al anden Gerning i Menigheden.

Ap. G. 11, 24. »Barnabas var en god Mand og fuld af den Helligaand og Tro«. Disse Ord er paa samme Tid en Redegørelse for, hvorledes nogen bliver en god Mand, og en Begrundelse af, hvorledes det kunde være, at Barnabas var saa nyttig og brugbar i Tjenesten.

I *Ap. G. 7, 55* fortælles der om *Helligaandens*

Fylde som en særlig Udrustning til at lide Martyr-døden. I det sjette Kapitel staar der om Stefan, at han var en Mand fuld af *Tro og den Helligaand*, at han var fuld af *Naade og Kraft*, og at det var ikke til at modstaa den *Visdom og Aand*, han talte af. Intet Under, at han var fyldt med den Helligaand, da han skulde dø for sin Frelser.

Saa er der Tale om, at *Helligaandens Fylde kan mistes og atter genvindes.*

Ap. G. 4, 31. Her er atter Tale om Mennesker, som forud var bleven fyldt med den Helligaand. De har givet sig Frygt og Ængstelse i Vold, da to af deres bedste Mænd blev sat bag Laas og Lukke; og de har derved sat deres Aandsfylde over Styr. Da saa Peter og Johannes atter var kommen paa fri Fod og kom til deres egne, da de atter var fuldtallige og Faren var drevet over, saa gik de forenede frem for Gud i Bøn, og da de havde bedet, rystedes Stedet, hvor de var forsamlede, og de blev alle fyldt med den Helligaand. Efter det Vidnesbyrd at dømme, som Skriften derefter giver dem, kunde det se ud til, at de gennem denne Oplevelse kom ind i et dybere Gudsforhold og et rigere Menighedsliv end før. De talte Guds Ord med Fri-

modighed, hedder det; de troendes Mængde havde eet Hjerte og een Sjæl — — — og der var stor Naade over dem alle. Hvilken god Udvej for hvert Guds Barn, som oprigtigt gaar frem for Gud for at genvinde sin tabte Aandsfylde.

Og endelig nævnes Helligaandens Fylde i Ef. 5, 18. *Der befaler Gud ethvert af sine Børn, at de lader sig fylde med den Helligaand.*

Det er tredie Gang, at Paulus i dette Brev paa en særlig fremtrædende Maade taler om den Helligaand. Først i Brevet (1, 13) siger han om Menighedens Medlemmer, at dengang de hørte Sandhedens Ord, Evangeliet om deres Frelse, og da de blev troende, da — som vi ogsaa forud har set — da blev de i Jesus Kristus beseglede med Forjættelsens hellige Aand. Næste Gang (4, 30) hedder det: Bedrøver ikke Guds hellige Aand, med hvilken I blev beseglede til Forløsningens Dag.

Her tales til Mennesker, som i Aar og Dag har levet som hellige, troende Mennesker. Til dem lyder det: Lad eder fylde med Aanden. Enten tænker Paulus paa saadanne Mennesker, som ved at bedrøve Guds hellige Aand har

mistet deres Aandsfylde, eller ogsaa skriver Paulus disse Ord ud fra den Opfattelse — og det er aabenbart saadan, man bør opfatte dette Sted — at med Hensyn til den Helligaands Fylde findes der ingen opnaaelig Grænse. Ingen naar saa langt, at han ikke kan komme længere. Til alle Guds Børn og under alle Trin af deres aandelige Udvikling hedder det: Lad eder fylde med Aanden.

Den Helligaands Daab.

Jeg har fundet det lønnende at gaa i Lag med Undersøgelsen af dette Emne ud fra den enkle og klare Fremstilling af Vejen til Frelse, som til Overflod findes i Guds Ord. Johannes siger (3, 36): Den, som tror paa Sønnen, har et evigt Liv. Og Paulus svarer, da man spurgte: Hvad skal jeg gøre, for at jeg kan blive frelst? Tro paa den Herre Jesus Kristus, saa skal du blive frelst. (Ap. G. 16, 30. 31). Frelsesbetingelsen fra Menneskets Side er Tro paa Jesus Kristus. En oprigtig Tro paa Jesus Kristus vil føre enhver ind i Frelsen — i hele Frelsen. Et Menneske *frelses* ved Tro paa Jesus Kristus.

Den næste Tanke, som jeg gerne vil nævne,

har Paulus sagt som i en Hovedsum i Kol. 2, 9. 10: I ham — i Jesus Kristus bor Guddommens hele Fylde legemlig, og i ham har I eders Fylde. Naar Guds *hele* Fylde er i Jesus Kristus' og naar frelste Mennesker har deres Fylde i ham, hvori bestaar saa den Helligaands Gerning? Den Helligaands Gerning bestaar i at bringe os den Fylde, som er i Jesus Kristus. Se Jesu egne Ord om dette i Joh. Kap. 14—16: Han skal lære eder alle Ting og minde eder om alle Ting, som jeg har sagt eder — — han skal vidne om mig — — han skal herliggøre mig. Helligaanden er Administrator over Frelsens Rigdomme, Helligaanden har intet af sit eget at bringe.

Vi vil bruge den samme Fremgangsmaade under Behandlingen af dette Emne som ved det forudgaaende. Vi finder hvert af de Steder i Bibelen, hvor der tales om den Helligaands Daab, og saa vil vi se at gøre Rede for, hvad det Ord faktisk staar for i Skriften, og hvad der hændte de Mennesker, der blev døbt med den Helligaand.

I Evangelierne findes den Helligaands Daab omtalt fire Gange. Det er hvert Sted Døberen,

der taler om Forskellen paa, hvad han formaar at gøre og hvad hans Herre og Mester skal kunne gøre. Markus har det saadan: »Efter mig kommer den, der er stærkere end jeg, hvis Skotvinge jeg ikke er værdig at bøje mig og løse. Jeg har døbt eder med Vand, men han skal døbe eder med den Helligaand«. To Ting faar vi at vide. Først dette: *det er Jesus, der døber med den Helligaand*, og dernæst gør Johannes noget, som man især nu om Dage gjorde ret i at tænke over og blive enig med Døberen om, han ligesom samler hele Jesu Gerning i dette Ord og bruger det som en Generalnævner for Jesu Frelserværk og siger: Den Frelse, som kommer for at virke i eders Hjerter, det er en Daab i den Helligaand.

I Ap. G. 1, 8 benytter Jesus Døberens Ord, og han har derved sat en Streg under sin Herolds meget sigende Ord. Jesu Ord fører os dog et Skridt videre. Han siger, at *endnu var Discipelskaren ikke bleven døbt med den Helligaand*, men nu er Ventetiden heller ikke længere, end den kan tælles i Dage: Johannes døbte med Vand, men I skal døbes med den Helligaand om ikke mange Dage.

Ap. G. 2, 1–4. Ti Dage varede det. Saa sker det, at 120 Mennesker blev fyldt med den Helligaand, det staar der udtrykkeligt. Og at de tillige blev døbt med den Helligaand, det har vi lige set Jesu Ord for.

Hvad oplevede nu de 120 Mennesker paa Pinsedagen? Ja, hvor langt var de hidtil naaet frem i deres Gudsforhold? Hvad fortæller Evangelierne og Ap. G.s første Kapitel om dem?

De havde forladt alle Ting for at følge Jesus; de var kommen til at hvile i, at alle Jødefolkets Forjættelser om en Messias havde fundet deres Opfyldelse i Jesus; de, der var kommen længst frem af dem, havde engang aflagt denne Bekendelse! »Du er Kristus, den levende Guds Søn!« De var gaaet ud med Bud om deres Konge, og de havde forkyndt, at Himmeriges Rige er kommen nær. Af et helt og et oprigtigt Hjerte fulgte de som jødiske Disciple deres jødiske Messias.

Gang paa Gang havde Jesus prøvet paa at føre dem ind i en dybere og ny Forstaaelse af hans Kald og hans Gerning. De lytter uforstaaende, og de modsiger ham, naar han taler om at lide, dø og opstaa. I disse Ting gør de

i Virkeligheden smaa Fremskridt. De staar Langfredag ved Jesu Kors som Vidner til, at Jesus dør, tages fra dem og dermed ender sit Livsværk. Ikke en eneste af dem venter en Opstandelsesmorgen. Da Jesus var opstaaet og Kvinderne kom og forkyndte det, vilde ingen af Disciplene tro, at det var sandt. Ingen af dem formaaede at gribe den Tanke, at Jesus ved sin Død forløste Verden fra dens Synd og vandt os Barneretten hos Gud. Den Tavshed, Evangelierne m. H. t. Apostlene bevarer om Korset, Blodet, Naaden og Frelsen, er talende.

To af dem gør paa selve Opstandelsesdagen Rede for, hvor langt de er kommen. Vi haabede, siger de om deres Herre, at han var den, som skulde forløse os fra vore Synder; nej, det, de haabede, var Jødefolkets aartusindgamle Haab — de haabede, at han var *den, der skulde forløse Israel*. Men inden Opstandelsesdagens Sol gik ned i Vest, »blev deres Øjne aabnede, saa de kendte ham«, og de talte med ham paa Vejen. I samme Time begav de sig paa Vej til de øvrige af Disciplene, og da de mødtes, hilser de hinanden med et jublende: Herren lever! vi har en opstanden Herre. Det var at komme et

godt Stykke fremad. I de følgende 40 Dage faar de Virkeligheden af hans Opstandelse bekræftet, ved at »han fremstillede sig levende ved mange Beviser, idet han viste sig for dem«.

Inden Herren bliver optaget fra dem til Himlen, veksler de Ord med ham; opretter du paa denne Tid Riget igen for Israel? spurgte de; genopretter (»restore« paa Engelsk), det var Ordet, de brugte; vil du nu gøre Alvor af at bøde, lappe paa det synkefærdige Israels Rige, saa det sættes i forsvarlig Stand? Det ældgamle og dog evigt unge Haab hos Israel lagde de frem for deres opstandne Herre. De stod endnu paa Himmelfartsdagen som jødiske Disciple, der skiltes fra deres jødiske Messias. I denne Henseende havde de endnu ingen Fremskridt gjort.

Det Billede, der er tegnet i Evangelierne af Jesu Disciple, det er ikke et Billede af Mennesker, der har oplevet Frelsesunderet. Det er snarere et Billede af de ypperste blandt dem, der endnu ikke havde opnaaet Forjættelserne, men som saa dem langt borte og hilsede dem. Og lad os saa ogsaa huske paa, at Herrens Disciple i een Henseende var stillet anderledes, end

nogen andre kan komme til at staa. De var nemlig troende Mennesker, baade da den gamle Pagt ebbede ud, og da den ny gik ind. Indtil Pinsedagen var de troende Jøder; paa Pinsedagen blev de forvandlede, de blev genfødte Kristne.

Ap. G. 2, 4 fortæller altsaa om, at 120 af Jesu Disciple fyldes med den Helligaand og døbes med den Helligaand. Det vil sige: de *oplever* Forjættelsen; de bliver først nu i nytestamentlig Forstand genfødte, frelste Mennesker. Først efter deres Pinseoplevelse kan de gøre Pauli Ord til deres: det er ikke mere mig, der lever, men *Kristus lever i mig*; men hvad jeg nu lever i Kødets, det lever jeg i Troen paa Guds Søn, som elskede mig og gav sig selv hen for mig. Den Helligaand har nu ført deres korsfæstede, opstandne og herliggjorte Frelser ind i deres Hjerter; han lever fra denne Dag af sit Liv i dem og igennem dem. Dette er den Helligaands Daab, og deri bestaar den Helligaands Fylde.

Herrens Apostle er ikke at kende igen, naar vi lytter til deres Vidnesbyrd efter deres vældige Oplevelse paa Pinsedagen. Om Opstandelsen og Helligaandens Komme siger de: Denne Jesus op-

rejste Gud, derom er vi alle Vidner; og efter at han nu ved Guds højre Haand er ophøjet og af Faderen har faaet den Helligaands Forjættelse, har *han* udgydt denne, hvilket I baade se og høre. (Ap. G. 2, 32—33.) Hele Frelsesløbet maatte først fuldendes, Jesus maatte atter indtage sin Plads ved Faderens Højre, før han fik den Helligaands Forjættelse, og først da har Jesus selv udgydt denne. Om deres Herre siger de nu: Han, Jesus, er baade Herre og Kristus. (Ap. G. 2, 36.) Grebne, frelsessøgende Mennesker gav de det Raad: Omvender eder og hver af eder lade sig døbe paa Jesu Kristi Navn til eders Synders Forladelse, og I skal faa den Helligaands Gave — — for alle dem, Herren vil kalde, er Forjættelsen — — — lad eder frelse, *lad eder frelse* fra denne vanartede Slægt. (Ap. G. 2, 37—40.) Og endnu et Vidnesbyrd: Jesus Kristus, hvem I har korsfæstet, hvem Gud har oprejst fra de døde — — — han er bleven til en Hovedhjørneste. Og der er ikke Frelse i nogen anden; thi der er ikke noget andet Navn under Himmelen, givet iblandt Mennesker, ved hvilket vi skal blive frelst. (Ap. G. 4, 10—12.) Saadanne Vidnesbyrd taler for sig selv om,

hvad der er sket i deres Indre, som Pinsedag blev fyldt og døbt med den Helligaand. De har oplevet Frelsen. *Da de blev iførte Kraft fra det Høje, da blev Jesu Frelserværk virkeliggjort inden i dem.* Det er den Helligaands Daab — baade dengang og nu.

Det havde Jesus da ogsaa klart og nøje sagt dem forud under Samtalerne i Nadversalen. (Joh. Kap. 14—16.) Jeg gaar til Faderen, sagde Herren (14, 12), og naar jeg kommer der, saa vil jeg bede Faderen om at give jer en anden Talsmand, som skal være hos jer evindeligt (V. 16). I samme Aandedræt følger Jesus til: Jeg kommer til jer (V. 18 og 28). Jesus lover altsaa sine Disciple, at Faderen efter Jesu Begæring vil give dem den Helligaand, og at Jesus ogsaa selv vil komme til dem. Helligaanden vil føre Jesus ind i dem, han har ingen større og ingen anden Opgave. Det gør Jesus nærmere Rede for i (V. 20) og samler her i faa Ord alt, hvad han forud har sagt dem: Paa den Dag, siger Jesus, og her kan der efter hele Sammenhængen kun være Tale om den Dag, naar Jesus opfylder sit Løfte, den Dag Helligaanden kommer og Jesus kommer, altsaa Pinsedag, — paa den

Dag skal I gøre en hel ny Erkendelse. I skal erkende, at jeg er i min Fader (at Disciplene ikke hidtil var naaet ret langt i det Stykke, det viser Ordskiftet mellem Jesus og Filip med al ønskelig Tydelighed, V. 8—13), og I skal endvidere erkende, at I er i mig, og at jeg er i jer. Hermed har vor Herre Jesus selv sagt os, hvori Pinseoplevelsen bestaar, og hvad det er at døbes med den Helligaand. *Det er Hjerternes Erkendelse af denne herlige Trefoldighed: Jesus er i sin Fader, og Jesu frelste Venner er i ham, og han i dem.*

Disciplene lytter og undres, og en af dem tager saa Mod til sig og siger: Hvor kan det egentlig være, Herre, at du nok vil aabenbare dig for os og ikke for Verden. Jesus svarer saa med at sige det samme, som han lige forud har sagt, men denne Gang i endnu jævner og mere dagligdags Ord: Om nogen elsker mig, vil han holde mit Ord, og min Fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og tage Bolig hos ham. Jesus svarer: Jeg kan ikke aabenbare mig for Verden, men kun for dem, der elsker mig og holder mit Ord; det er Betingelsen for, at ikke alene jeg, men ogsaa Faderen, at vi ved Helligaanden kan bo i dem og lade dem levende

mærke vor Nærværelse. Saadan opleves Pinseunderet — det er efter Jesu egne Ord det, der sker, naar et Menneske modtager Helligaanden.

Og vil vi saa have Jesu egne Ord for, hvori Helligaandens Gerning iøvrigt bestaar, og hvad et Menneske kan vente, der ellers vil ske med ham, naar Helligaanden faar den afgørende Indflydelse i hans Liv, læs saa Jesu Ord derom i Samtalerne fra den samme Aften: Helligaanden skal lære jer alle Ting og minde jer om alle Ting, som jeg har sagt jer (14, 26); han skal vidne om mig (15, 26); han skal overbevise Verden om, hvad det dog er for en Synd ikke at tro paa Jesus, om den Retfærdighed, der var Grundlaget for, at Jesus kunde gaa til sin Fader, og om at Verdens Fyrste er dømt (16, 8—11) og endelig, føjer Jesus til, skal Helligaanden herliggøre mig (16. 14).

Vi har her, om vi vil, Jesu Lære om den Helligaand. Først et afgørende og klart Ord om, hvad der ligger i at modtage den Helligaand, og dernæst nogle klare Ord om, hvori Helligaandens Gerning iøvrigt bestaar. Man maa give Campbell Morgan Ret, naar han siger, at vi i disse Jesusord »har hele Systemet«. Det, Hel-

ligaanden har faaet som sin Opgave, rummes som i en Hovedsum i Jesu Ord.

Der er heller ingen Tvivl om, at Lukas (Apostlenes Gerningers Forfatter) og Paulus er enige med Jesus. Og hvad de skriver om den Heligaand, maa bringes i Overensstemmelse med det, Jesus siger, hvis vi da vil gøre os Haab om at forstaa dem rigtigt.

Og de Mennesker, der nu om Dage nødig vil tage fejl i dette Spørgsmaal, de gør nok Ret i for enhver Pris at bringe deres Opfattelse i Overensstemmelse med deres Herres og Frelasers.

Jesus maatte jo da forresten ogsaa fuldende Frelsergangen, før hans Frelserværk kunde fuldbyrdes og virkeliggøres i noget Menneskes Hjerte. Først da Jesus tog Pladsen ved sin Faders højre Haand, var Kredsløbet fuldendt. Paulus siger i Ef. 1, 19 o. f. om dette: Deri kendes Guds Styrkes vældige Virkekraft, som han udviste paa Kristus, da han oprejste ham fra de døde og satte ham ved sin højre Haand i det himmelske langt over al Magt og Myndighed og Kraft og Herredom og hvert Navn, som nævnes, ikke alene i denne Verden, men ogsaa i den kommende, og lagde alt under hans Fødder og gav

ham som Hoved over alting i Menigheden, der er hans Legeme, fyldt af ham, der fylder alt i alle. Her har vi baade Rækkefølgen af Frelsesværket og dets Fuldendelse og Rækkevidden af dets Virkninger.

Det følgende Sted, hvor der tales om den Helligaands Daab, er Ap. G. 11, 14—18. Peter gør i Jerusalemsmenigheden Rede for, hvad der nylig er sket i Kæsarea: Kornelius havde set en Engel staa i hans Hus og sige: Send Bud og lad Simon Peter hente, han skal tale Ord til dig, ved hvilke du og dit Hus skal *frelses*. Om de nærmere Enkeltheder forklarer Peter: Idet jeg begyndte at tale, faldt den Helligaand paa dem ligesom paa os i Begyndelsen. Og hvad Peter saa blev Vidne til, bragte ham til at tænke paa sin Herres Ord: I skal døbes med den Helligaand. Og Peter fortsætter: Gud gav dem altsaa lige Gave med os, *da de troede paa den Herre Jesus Kristus*. Og da Menigheden hørte dette, blev de rolige, og de priste Gud og sagde — — jævnt og lige til: Saa har da Gud ogsaa *givet Hedningerne Omvendelse til Liv*.

I det samme Øjeblik, som disse Mennesker tror paa den Herre Jesus Kristus, idet de frelses,

»omvendes til Liv«, saa falder den Helligaand paa dem som paa de 120 i »Begyndelsen« (i Grunden et vægtigt Udtryk for, hvordan Peter saa paa sin Pinseoplevelse; det var en hel ny Begyndelse). Gud gav dem lige Gave med os. De blev fyldt og døbt med den Helligaand i den samme Stund, da de blev frelst. I Guds Plan vil dette altid være at regne med som det normale.

Rom. 6, 3. 4.: Der siges paa dette Sted fire Ting om det Menneske, der bliver døbt: Det døbes til Kristus, det døbes til Kristi Død, det begravnes med Kristus ved Daaben til Døden, og det oprejses til at vandre et nyt Levned. Det troende Menneskes Daab symboliserer dette. Daaben viser den døbtes rette Stilling til Kristus og til hans Død. Neddykkelsen under Vandet betegner det at være begravet med Kristus, og derefter følger Billedet paa at være oprejst med Kristus. Vanddaabens Baggrund, den Oplevelse, den viser hen til, er Aandsdaaben. Vanddaaben betegner billedligt, hvad der forud i Virkeligheden er sket i Aandsdaaben.

1. Kor. 12, 13.: »Med een Aand blev vi jo alle døbt til at være eet Legeme«. Ved den Hellig-

aands Daab sker der dette, at den, som aandsdøbes, bliver derved eet med det øvrige Legeme; med Kristus, der er Hovedet, og med alle de frelste, der er hans Legeme (V. 27.) Denne Forening med Kristus og med dem, der hører Kristus til, er en Side af Frelsen. At aandsdøbes er altsaa at blive eet med Kristus og med de frelste.

Der læres nu ogsaa noget andet i Bibelen! vil adskillige indvende. Der fortælles i det mindste paa to Steder i Ap. G. om nogle troende Mennesker, der først nogen Tid efter deres Omvendelse blev døbt med den Helligaand. Der falder Oplevelsen af Frelsen og Helligaandens Daab og Fylde altsaa ikke sammen eller følges ad.

Man tænker paa Ap. G. 8 og 19.

Ap. G. 19, 1—7.: Paulus træffer i Efesus »omtrent 12 Mænd«, der kaldes Disciple, og han regner med at kunne forudsætte, at de fik den Helligaand, *da de blev troende*. De giver ham det overraskende Svar, at de aldrig har hørt Tale om, at der er en Helligaand. Hvortil blev I da døbte? (Sml. *døbes til Kristus, døbes til hans Død*; det mener Paulus med sit Spørgsmaal.) Til Johannes' Daab, svarer de, med Johannes' Daab vilde give bedre Mening. Da Paulus saa-

ledes var blevet klar over, hvor de Mænd stod, saa fortalte han dem, at Troen paa ham, der kom efter Johannes, Troen paa Jesus Kristus, var Maalet saavel for Døberens Gerning som for al Missionsvirksomhed.

Da de hørte *dette*, det var helt nyt for dem, saa lod de sig døbe til den Herres Jesu Navn; og ved Pauli Haandpaalæggelse kom den Helligaand over dem, og de talte i Tunger og profeterede.

Var de Disciple nu frelste Mennesker, før Paulus kom til dem? Er Mennesker, der hverken har hørt om den Helligaand eller om Troen paa Jesus Kristus, er de genfødte, frelste Mennesker. Nej, det var de hverken dengang eller nu om Dage.

Saa bekræfter Ap. G. 19 blot Regelen. Da disse Mænd kom til Troen paa Jesus Kristus og paa Bekendelse af deres Tro bliver døbt, saa kom den Helligaand over dem.

Ved nøje at lægge Mærke til, hvad der i Virkeligheden staar skrevet i Ap. G. 8. Kapitel viser det samme sig at være Tilfældet der.

Filip. kom til Samaria og prædikede Kristus for dem. Det kunde ikke være bedre m. H. t.

Forkyndelsen. Det førte til, at de troede Filip og lod sig døbe — — og Simon troede ogsaa selv og lod sig døbe.

Man bliver gjort nærmere kendt med disse Mennesker forud (V. 6—11.) Det er et broget Billede, der er tegnet af dem. De var aabenbart vældig optaget af alt det ydre, der viste sig i Forbindelse baade med Filips og med Simons Mission.

Nu kender man ikke ret meget til nogen andre af disse »troende døbte« end Simon. Og han var i Sandhed en daarlig Repræsentant for Flokken. Han gør Forsøg paa at bestikke Apostlene og købe sig Guds Naadegaver til for Penge. Peter maa blandt flere drøje Ord sige til ham: Dit Hjerte er ikke ret for Gud, omvend dig derfor fra denne din Ondskab — — thi jeg ser, at du er stedt i Bitterheds Galde og Uretfærdigheds Lænke. Nu vil jeg allerhelst tro, at Simon var den allerringeste af alle de troende døbte, endskønt vi jo ellers ikke ser os i Stand til at skelne mellem ham og de andre, for hvad der siges om dem, det samme siges nøjagtig ogsaa om ham: De troede og blev døbt, Simon troede

og blev døbt. Nogen egentlig Tillid til »Vækkelserne« giver dette Eksempel ikke.

Langt større Vægt maa der lægges i den afgørende Dom, som Teksten (V. 16) fælder over samtlige troende døpte: Den Helligaand var endnu ikke falden paa *nogen* af dem, staar der. Hvis man nu vidste, hvor det Menneske, dette siges om, da staar i sit Forhold til Gud, saa kunde vi ogsaa nøjagtig sige, hvor langt de troende døpte i Samaria var kommen. Jeg har i lang Tid været klar over, at den Afgørelse, som V. 16 træffer, siger saa meget som, at disse Mennesker var ikke bleven rigtig omvendt. De har tilegnet sig Evangeliet, mere ad ydre og intellektuelle Veje end af Hjertet. Men andre kan jo med lige saa stor Ret opfatte Stedet anderledes, hvis ikke Ordet selv spærrer Vejen for nogen anden Opfattelse. Men det er netop ogsaa dette, at jeg mener, Bibelordet gør.

Den, der skrev Ap. G., bruger nøjagtig den samme Vending to andre Steder i sin Bog, nemlig 10, 44 og 11, 15: *Helligaanden faldt paa dem*, siger han om Begivenheden i Kornelius' Hus. Og som vi forud har set, betyder det, at *de blev frelst*. Saa staar vi da i det Forhold her, at vi

ved fra to Steder, hvad Betydning Forfatteren selv lægger i sine Ord om, at Helligaanden faldt paa nogen. Og han maa jo da bedst af alle vide, hvad Betydning han lægger i sine Ord. Naar han saa i 8, 16 siger om de troende døbte i Samaria, at Helligaanden var endnu ikke falden paa nogen af dem, saa vil han dermed sige, at de ikke var kommen længere end Kornelius, før Peter kom i hans Hus.

Og saa bekræfter da dette Sted ogsaa Regelen. Det, der siges i Ap. G. 8, er saaledes i god Overensstemmelse med, hvad hele det ny Testamente lærer om den Helligaands Daab.

Mange Mennesker vil endnu indvende: Ja, men der er jo dog saa mange stærke Vidnesbyrd om, at mange, og deriblandt nogle af de betydeligste frelste Mennesker, har oplevet et dybere aandeligt Gennembrud ofte Aar og Dag efter deres Omvendelse. Og der har siden været anderledes Kraft og Dybde i deres Gudsforhold end før.

Ja, det fortæller i dyb Alvor om Guds forunderlige Langmodighed. I Guds Frelsesplan ligger det saadan, at han helst af alt gav os Del i alle Frelsens aandelige Værdier i det Øje-

blik, vi bliver frelste. Og saadan har da ogsaa mangfoldige Mennesker oplevet Frelsen. De har levet et aandsfyldt og et aandsdøbt Liv, og det vil sige et kristusfyldt Liv fra den første Stund af, da de gik ind til Livet i Gud. *Det burde være det normale.*

Men naar vi paa Grund af Uvidenhed, Efterladenhed eller manglende Dybde ikke modtager alt, hvad vor Omvendelse ellers gav os Ret til at faa, saa pønser Gud paa den først mulige Anledning til at give os, hvad vi ikke modtog straks.

Men naar dette sker, saa sker det, fordi Gud under os det allerbedste, og han vil nødig, at vi skal nøjes med det næstbedste, og saa sker det — — for *vore* Hjerters Haardheds Skyld.

Naar Skriftens Ord om Helligaandens Daab opfattes paa denne Maade, saa volder det heller ingen Vanskelighed at holde fast paa Skriftens enkle og klare Fremstilling af Vejen til Frelse: Et Menneske frelses — *frelses* helt, gaar ind i Guds fulde Frelse, ved Troen paa Jesu fuldbragte Forsoningsværk.